

Les Balears seguiran a l'IRL

El Govern illenc ja ha dit que té la intenció de continuar a l'Institut Ramon Llull, juntament amb el Govern de la Generalitat i el Govern d'Andorra.

La preocupació s'estenia exponencialment. Entre gent de la cultura i el nacionalisme es tenia la certesa moral que el govern de José Ramón Bauzá provocaria la sortida de les Balears de l'Institut Ramon Llull. No hauria estat la primera vegada. Tal com aquest setmanari va informar en el seu moment, els presidents de Catalunya Pasqual Maragall i de les Balears Jaume Matas ja pactaren en el passat (l'any 2004) formalitzar la sortida illenca de l'institut que s'havia creat el 2002 –entre els governs de Jordi Pujol i Francesc Antich– per promocionar conjuntament la cultura en català.

Atès que Bauzá s'havia distingit durant la campanya amb propostes de caire clarament anticatalanista, no hi havia gaires dubtes que una de les víctimes seria la presència balear a l'IRL. Però no serà així. Talment ho ha dit el nou conseller d'Educació i Cultura, Rafel Bosch.

El conseller. Rafel Bosch és un home de molta confiança política de qui fou conseller d'Educació i Cultura del Govern de Jaume Matas, Francesc Fiol. Fiol sempre es va caracteritzar per ser un polític moderat, liberal i que mai no trencà les relacions amb els àmbits culturals en català. Tot i així, tampoc no es pot negar que rebé fortes crítiques del nacionalisme i de personatges culturals catalanistes. Però no tenia res a veure amb els posicionaments anticatalanistes d'altres sectors del PP, com era el cas de Carlos Delgado, batlle de Calvià, el qual és actualment conseller de Turisme. Doncs bé, Rafel Bosch era un dels directors generals de Fiol. Nascut el 1959, Bosch és un professor de l'ensenyament privat que ha arribat a ser director del prestigiós col·legi laic Luís Vives, de Palma. Precisament va

deixar la direcció d'aquest centre per ocupar la conselleria. Va ser l'únic nom que fins i tot abans de les eleccions del 22 de maig tothom assenyalava com a segur conseller d'Educació en el cas que Bauzá fos president del Govern. Així va ser.

D'altra banda, en el si del PP, Bosch sempre s'ha alineat amb el sector regionalista. Fins i tot Jaume Font, que abandonà el partit conservador perquè –segons digué– s'havia convertit en “massa espanyolista”, salvava Bosch de les seves crítiques. En nombroses ocasions, en converses informals amb aquest setmanari, Font assenyalava l'ara conseller com “l'única esperança” de no “caure” en la radicalitat anticatalanista. De fet, Bosch va ser el màxim responsable del programa electoral del PP en educació.

En ambients de professorat i pedagògics consultats per aquest setmanari, molt llunyans ideològicament del PP, Bosch és qualificat com un “polític hàbil”, “moderat”, “pragmàtic”, i una ex-càrrec del PSOE el definí com “un home que sap nedar molt bé i millor encara guardar alhora la roba”.

Aquesta capacitat pragmàtica i la seva habilitat, les ha demostrat en el mes i escaig que porta al capdavant de la conselleria. Sense renunciar formalment al que el president Bauzá va prometre que faria contra el català, Bosch ha sabut matisar. En diverses entrevistes concedides des que ocupa el càrrec ha dit que la promesa de la llibertat d'elecció de llengua a l'escola “evidentment es farà entre els zero i els sis anys, no a tots els nivells”. Bosch dona per fet que així ho havia dit el president, però la veritat és que Bauzá havia promès per a tot nivell de l'educació. El conseller s'escuda contínuament amb allò que diu la Llei de normalitz-

Rafel Bosch, conseller d'Educació i Cultura del

zació lingüística per portar endavant la seva política en relació amb el català. Assumeix que, en efecte, ha eliminat la Direcció General de Política Lingüística, però a les entrevistes concedides nega que les competències no s'exerciran: “es mantindrà tota la infraestructura i les partides econòmiques”, i fins i tot assegura que “hem decidit tornar a posar en marxa el COFUC (Consorci per al Foment de la Llengua Catalana)” que el Govern de Francesc Antich havia reestructurat fins a deixar-lo en la mínima expressió.

Devora d'aquestes manifestacions de voluntat dialogant amb el món cultural en català a les Balears, Bosch tampoc no amaga la seva decisió de “complir el previst” a la Llei de normalització a l'hora de “promocionar les modalitats” lingüístiques pròpies de cada una de les illes. Quelcom que el catalanisme veu en mans del PP com un perill, com el

govern de les Illes Balears.

qüestionament de la unitat del català. Ell ho nega: “la unitat no està en discussió”. Però, això sí: ha donat garanties a l’anticatalanista Círculo Balear que posarà en marxa un “estàndard de modalitats” per fer-les servir oficialment sobretot a IB3, i afegeix tot d’una que això “està previst a la Llei de normalització”.

Institut Ramon Llull. En les entrevistes concedides a la premsa de Palma, Rafel Bosch ha volgut deixar clar que no hi haurà un nou trencament de l’Institut Ramon Llull: “Les Illes Balears no sortiran del Ramon Llull. Podem arribar a un acord per desenvolupar-hi una sèrie d’iniciatives”. Encara més oficialment ho digué el 25 de juliol passat, quan es veié amb el director de l’IRL Vicenç Villatoro en el X Campus Universitari de la Llengua Catalana, celebrat a Artà (Mallorca), organitzat per l’Institut. A l’acte d’obertura del Campus, Bosch

digué: “Som i volem ser a l’Institut Ramon Llull. Per això som aquí. Des d’Andorra fins aquí compartim una llengua comuna que no volem perdre. El català ha de sobreviure, volem que continuï en el nostre petit territori”.

El que sí que reconegué és que probablement la forma amb la qual les Balears ha estat fins ara present a l’Institut—sota el govern de Francesc Antich— s’haurà de refer: “s’haurà de redimensionar tot allò que fa referència a la infraestructura per qüestions de pressupost”. Què vol dir això? Que per ventura es tancarà la seu de Palma? De moment, no hi ha resposta. Bosch volgué posar l’esment en allò positiu: “Hi ha la voluntat política de prosseguir a l’Institut i aprofitar una institució com aquesta. Segur que hi haurà un bon grapat d’iniciatives que podrem posar en comú”.

Pel que ha declarat el nou conseller balear d’Educació i Cultura a les di-

verses entrevistes publicades, la seva intenció és mantenir la presència il·lenca a l’IRL, però dotar de molt més força l’Institut d’Estudis Baleàrics (IEB), el qual des del 15 de juliol té un nou director, Cristòfol Vidal. L’IEB va ser molt ben dotat econòmicament pel govern de Matas per fer la competència directa a l’IRL. Quan les Balears tornaren a l’institut comú, l’institut baleàric va sofrir severes retallades i la seva importància va minvar molt. Ara la intenció de Bosch és impulsar-lo molt més, segons declarà recentment al *Diari de Balears*: “no puc tornar al model que implicà sortir del Ramon Llull, però no estic d’acord que li hagin llevat competències (a l’institut baleàric). No és incompatible mantenir i potenciar l’IEB amb el fet de pertànyer a un consorci de la importància del Ramon Llull”.

Miquel Payeras